

GEDRAGSCODE DATAGEBRUIK AKKERBOUW

Introductie

De ontwikkelingen op het gebied van data-gedreven landbouw bieden volop kansen voor de akkerbouwsector om stappen te zetten in het optimaliseren van de bedrijfsvoering, het verhogen van de productiviteit en het verbeteren van rendement en duurzaamheid.

De Gedragscode draagt bij aan het creëren van een betrouwbare en veilige dataruimte met duidelijke regels over de toegang tot en het gebruik en hergebruik van data in de sector akkerbouw. Het creëren van een vertrouwde dataruimte is een voorwaarde voor het verwaarden van de mogelijkheden van data-intensieve akkerbouw.

Het doel van de Gedragscode biedt een kader voor het gebruik en het hergebruik van bedrijfsdata. De Gedragscode beschrijft de rechten en plichten van de Agrarische onderneming en van Ketenpartijen over de data die over de Agrarische Onderneming wordt geproduceerd en verzameld. De Gedragscode verplicht Ketenpartijen om te zorgen voor een eerlijke omgeving voor toegang tot en het delen van data van en over de Agrarische onderneming. Daarnaast dient de Gedragscode door Ketenpartijen gebruikt te worden als richtlijn bij het opstellen van leveringsvoorwaarden en gebruikersovereenkomsten.

De recente ontwikkelingen in wetgeving in de Europese Unie waren voor BO Akkerbouw aanleiding om haar bestaande Gedragscode per juli 2023 te actualiseren en in lijn te brengen met de Europese Data Act. Deze Act is een horizontaal regelgevingskader voor alle sectoren en heeft betrekking op het koppelen van Internet of Things-apparaten en aanverwante data-gedreven diensten. Eind november 2023 is de Data Act aangenomen door het Europese Parlement en de Raad. De Data Act dient 20 maanden na de inwerkingtreding van kracht te zijn. In deze geactualiseerde versie van de Gedragscode van BO Akkerbouw is een aantal onderdelen van de Data Act verwerkt, met name artikelen die betrekking hebben op de datapositie van de Agrarische onderneming. De Gedragscode helpt belanghebbenden in de sector om te voldoen aan de nieuwe Data Act. De Gedragscode respecteert de contractuele relaties tussen Agrarische ondernemingen en andere partijen zoals loonwerkers, technologieleveranciers, data-intermediairs en andere partijen die data verzamelen en verwerken. De Gedragscode vraagt belanghebbenden om zich eerlijk en transparant te gedragen in het werken met data van Agrarische ondernemingen.

De Gedragscode is voor de sector een vorm van zelfregulering, opgesteld door de direct betrokken partijen die actief zijn in de akkerbouw. Het is vooral bedoeld om door de betrokken bedrijven en organisaties zelf te worden opgevolgd. Daarnaast kunnen de betrokkenen de code toepassen op bedrijven en organisaties die zaken met hen doen.

Voor alle duidelijkheid, de Gedragscode is een richtlijn; het is geen bindende juridisch rechtsgeldige overeenkomst. De rechtsgeldige overeenkomst is het verkoop- of dienstverleningscontract dat tussen leverancier en klant wordt afgesloten, inclusief de leverings- en gebruiksvoorwaarden die daar onderdeel vanuit maken.

Principes van de Gedragscode Datagebruik Akkerbouw

De Gedragscode komt voort uit de volgende principes:

Beschikken over eigen data

Agrarische ondernemingen kunnen (vrijelijk) gebruik maken van data die betrekking hebben op het eigen bedrijf en aanverwante bedrijfsactiviteiten.

Data-soevereiniteit, zeggenschap over eigen data

Data van Agrarische ondernemingen die zijn verzameld en vastgelegd door een Data-houder c.q. Leverancier, mogen alleen worden gebruikt met de uitdrukkelijke toestemming (autorisatie) van de Agrarische onderneming. Data-houder mag geen data verkopen, delen of openbaar maken zonder de uitdrukkelijke toestemming van de Agrarische onderneming.

Ontsluiten data

Data-houders zijn verplicht om data van Agrarische ondernemingen, die met apparatuur of met applicaties c.q. tools van Leveranciers is gegenereerd en die relevant zijn voor de bedrijfsvoering van de Agrarische onderneming, in herbruikbare digitale vorm voor de Agrarische onderneming toegankelijk te maken.

Data-portabiliteit

Agrarische ondernemingen zijn vrij in de keuze van de Leverancier van machines, digitale diensten, data-intermediairs en andere data-gerelateerde dienstverleners en dat bij overstappen van Leverancier c.q. Data-houder de data kan worden meegenomen van de ene Leverancier naar de andere Leverancier.

Transparantie en consistentie

Fabrikanten van slimme landbouwmachines, digitale dienstverleners, data-intermediairs en andere houders of hergebruikers van data (in het vervolg Leveranciers genoemd) zijn transparant en consistent ten aanzien van de toegang tot en het gebruik van data van Agrarische ondernemingen. Leveranciers vragen agrarische ondernemingen expliciet toestemming voor het doel waarvoor zij data verzamelen en gebruiken.

Agrarische ondernemingen kunnen door Leveranciers niet verplicht worden om data beschikbaar te stellen als voorwaarde voor het leveren van een dienst door de Leverancier; consequentie hiervan kan zijn dat de te leveren dienst zonder de door de Leverancier gewenste data van minder waarde voor de Agrarische onderneming kan zijn.

Vertrouwelijkheid

Leveranciers verplichten zich ertoe dat eventueel openbaar gemaakte data (om welke reden dan ook) niet kunnen worden herleid (data worden geanonimiseerd) tot de individuele Agrarische onderneming. In het geval dat deze data persoonsgegevens betreffen, zijn de wettelijke voorschriften voor de verwerking van persoonsgegevens (AVG) van toepassing.

Data-veiligheid, cyberweerbaarheid

Data-houders zijn verantwoordelijk voor het beveiligen van de data van de Agrarische onderneming. Data-houders zijn verplicht al het mogelijke te doen om te voorkomen dat data in verkeerde handen valt en dat de geleverde systemen gehackt worden door kwaadwillende.

Data-interoperabiliteit, standard koppelingen

De Gedragscode moedigt ketenpartijen aan om, voor zover deze nog ontbreken, standaarden te ontwikkelen die de overdracht van data mogelijk maken (het stimuleren van interoperabiliteit).

De Gedragscode

1. **Definities**

In onderstaande is de betekenis van een aantal begrippen die in de tekst van de Gedragscode worden gebruikt, weergegeven.

- 1.1. **Gedragscode:** Voorliggende Gedragscode Datagebruik Akkerbouw, opgesteld door Brancheorganisatie Akkerbouw (BO Akkerbouw).
- 1.2. **Agrarische onderneming:** Juridische entiteit die zich richt op primaire agrarische productie.
- 1.3. **Agrarische ondernemer:** De verantwoordelijke bedrijfsvoerder van (een deel van) de Agrarische onderneming. Voor wat betreft de akkerbouw heeft de Agrarische ondernemer in termen van RVO 'de gebruikstitel' (het gebruiksrecht van de grond als eigenaar, pachter of huurder) van de grond. De eigenaar van de grond kan de gebruikstitel tijdelijk overdraagbaar aan een huurder of pachter.
- 1.4. **Actieve exploitant:** De Agrarische onderneming die op dat moment het gebruiksrecht heeft van de betreffende productie-eenheid (het perceel, een gewas, een kas, etc.). Als leidraad voor het bepalen van het gebruiksrecht wordt de RVO definitie van gebruikstitel gehanteerd.
- 1.5. **Data-houder:** Een natuurlijke persoon of rechtspersoon die data opslaat en beheert. Deze term komt uit de Data Act en omvat leveranciers van digitale services al dan niet gekoppeld aan landbouwmachines en andere apparatuur. Hieronder vallen fabrikanten en leveranciers van landbouwmachines en apparatuur, verleners van digitale diensten, data-intermediairs en andere houders of hergebruikers van data van Agrarische ondernemingen, inclusief Loonwerkers.
 - a) Fabrikanten en leveranciers van landbouwmachines en apparatuur: elk bedrijf dat landbouwmachines en apparatuur produceert die worden gebruikt in de primaire agrarische productie, en dus technische controle heeft over landbouwmachines en apparatuur die data verzamelen over (activiteiten van) de Agrarische onderneming.
 - b) Digitale dienstverlener: Elk bedrijf dat data verzamelt en/of verwerkt om data-gestuurde diensten, oplossingen, suggesties, aanbevelingen of instructies aan Agrarische ondernemers te leveren. De dienstverlening van deze bedrijven kan gebaseerd zijn op een combinatie van gemeten waarden en/of beslissingsondersteunende informatie die via algoritmes wordt omgezet in nieuwe beslissingsondersteunende informatie.
 - c) Data-intermediar: (data-tussenpersoon): Organisatie die optreedt als tussenpersoon tussen Agrarische ondernemers en andere partijen in termen van controle over en toegang tot data.
 - d) Apparatuur: elk apparaat dat gegevens verzamelt over aan het primaire agrarische productieproces, zoals veldwerkzaamheden, teelten van gewassen en de verwerkingen en bewaring van producten. Apparatuur omvat tractoren, landbouwmachines, boordcomputers, weerstations, klimaatsystemen, veldrobots, drones als alle andere apparaten die data verzamelen over het agrarische productieproces c.q. de Agrarische onderneming.
 - e) Loonwerker: Zie 1.6.
- 1.6. **Loonwerker:** Dienstverlener die in opdracht van de Agrarische onderneming agrarisch getinte werkzaamheden uitvoert met de inzet van eigen personeel, machines, werktuigen c.q. apparatuur. Ook drone-werkers vallen binnen deze categorie. Teelttechnische adviseurs die met digitale apparatuur werken vallen eveneens binnen deze categorie.

- 1.7. **Data-hergebruiker:** Een natuurlijke persoon of rechtspersoon die, op aangeven van de Agrarische onderneming, om welke reden dan ook, toegang heeft tot en gebruiksrecht heeft op data die door de Data-houder worden beheerd. Het onderscheid tussen Data-houder en Data-hergebruiker is, dat de Data-hergebruiker van de Data-houder (en de Agrarische onderneming indien deze niet de Data-houder is) toestemming moet hebben om de betreffende data voor het door de Data-hergebruiker gespecificeerde doel te gebruiken.
- 1.8. **Ketenpartij:** Een rechtspersoon die betrokken is bij de productie en verwerking van agrarische producten.
- 1.9. **Deelnemer:** Betrokken partij die deze Gedragscode onderschrijft.
- 1.10. **Data:** Betreft alle vormen van digitale weergave van handelingen of feiten met betrekking tot de Agrarische onderneming, en die ontstaan zijn als gevolg van het handelen van de Agrarische onderneming en of noodzakelijk zijn voor de Agrarische onderneming of diens bedrijfsvoering. Dit omvat onder andere gegevens die gerelateerd zijn percelen, schuren, kassen, gewassen, oogst, dieren, machines, leveringen, afleveringen en (ander soortige) productiemiddelen. Dit is inclusief de data die door dienstverleners die in opdracht van de Agrarische onderneming werken, zijn gegenereerd en verzameld (bijvoorbeeld data die door een Loonwerker zijn gegenereerd). Dit is inclusief data die door een (applicatie van) dienstverlener op aangeven van de Agrarische onderneming zijn afgeleid of berekend uit ruwe data (de basis data) van de Agrarische onderneming (bijvoorbeeld kengetallen die door een externe applicatie zijn berekend).
- a) **Ruwe data** (synoniem van primaire data, ruwe basis data): Elke digitale weergave van handelingen of feiten die zijn gegenereerd en verzameld zonder bewerking of andere structurering. Dit verwijst naar primaire data, bijvoorbeeld perceel, teelt of andere productie gerelateerde data.
- b) **Meta-data:** Data die primaire ruwe data beschrijven en er informatie over geven. Meta-data maken de data interpreteerbaar en zinvol in termen van technische en praktische bruikbaarheid. Meta-data beschrijft de context; de omstandigheden waaronder en het moment waarop de data is vastgelegd. Meta-data beschrijft verder de wijze waarop de datavelden geïnterpreteerd moeten worden; de legenda, het datatype, eventuele veldlengte en eventueel aantal decimalen.
- 1.11. **Doel:** Het doel waarvoor de data worden verzameld en verwerkt moet specifiek zijn en vooraf uitdrukkelijk zijn omschreven.
- 1.12. **Authenticatie-data:** Vertrouwelijke invoergegevens voor identificatie die toegang geven tot een applicatie of data-verzameling met niet-openbare inhoud (bv. gebruikersnaam en wachtwoord).
- 1.13. **Persoonsgegevens:** alle informatie met betrekking tot een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon zoals gedefinieerd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
- 1.14. **Data-portabiliteit:** De mate waarin alle data van de gebruiker in digitaal formaat (incidenteel) van het ene 'merk' applicatie of tool kan worden overgedragen naar een ander 'merk' applicatie of tool (bijvoorbeeld in het geval de gebruiker van Leverancier verandert).
- 1.15. **Interoperabiliteit:** De mate waarin verschillende applicaties in staat zijn om onderling data uit te wisselen in een standaard digitaal formaat.

1.16. **Data-uitwisseling:** Het op regelmatige basis uitwisselen van data tussen applicaties en tools van Leveranciers ter ondersteuning van bedrijfsprocessen voor de operationele bedrijfsvoering of voor regelmatige digitale rapportage en verantwoording naar derde partijen.

2. Rechten en plichten

2.1. Agrarische onderneming heeft recht op toegang tot en gebruik van alle data van Data-houder die betrekking hebben op de betreffende Agrarische onderneming en die zijn gegenereerd als gevolg van dienstverlening aan de betreffende Agrarische onderneming. Het betreft dienstverlening waartoe de Agrarische onderneming opdracht heeft gegeven.

2.2. Agrarische onderneming heeft het recht om data in te zien, te gebruiken en over te dragen, ongeacht of de data zijn verzameld door de Agrarische onderneming zelf, de vorige exploitant of een derde partij. Zolang de data betrekking hebben op activiteiten die door de Agrarische onderneming zijn of worden uitgevoerd, kan de Actieve exploitant van de Agrarische onderneming het recht uitoefenen op toegang tot, controle over en overdraagbaarheid van de data.

Het betreft hier data die volgens de Agrarische ondernemer relevant zijn voor de bedrijfsvoering van de Agrarische onderneming. Dit is inclusief data die zijn gegenereerd door derden als gevolg van dienstverlening waartoe de Agrarische onderneming opdracht heeft gegeven.

- a) Dit omvat ook data die door Loonwerkers is verzameld bij het uitvoeren van werkzaamheden voor de Agrarische onderneming.
- b) Dit omvat ook bewerkte data die door een derde partij op aangeven van de Agrarische onderneming en op basis van data van de Agrarische onderneming zijn gegenereerd, zoals afgeleide kengetallen c.q. KPI's.

2.3. Data-houder verplicht zich tot het beschikbaar stellen van de data aan de Agrarische onderneming, of aan een door de Agrarische onderneming gemachtigde Data-hergebruiker. De data wordt beschikbaar gesteld in een gestructureerd, algemeen gebruikt en machine leesbaar formaat. Leverancier is verantwoordelijk voor het verstrekken van data van dezelfde kwaliteit als waarover Leverancier beschikt.

2.4. Data-houder behoudt te allen tijde de rechten op de ruwe data waarvan de Data-houder de bron is. Dit omvat ook de meta-data die nodig zijn om de verzamelde data te interpreteren en te gebruiken.

2.5. Data-houder maakt de data pas beschikbaar nadat onomstotelijk is vastgesteld dat de Data-hergebruiker gemachtigd is door de Agrarische onderneming deze data te mogen gebruiken.

2.6. In het geval de Agrarische onderneming van eigenaar wisselt, behoudt de oorspronkelijke eigenaar van de Agrarische onderneming het recht op data die onder diens bewindvoering zijn gegenereerd; de rechten op data zijn onvervreemdbaar van de oorspronkelijke rechthebbende.

2.7. Data-portabiliteit: Betreft het incidenteel overdragen van data van een product van de ene leverancier naar een product van d andere leverancier. Op verzoek van de agrarische onderneming maakt Data-houder de data toegankelijk en gemakkelijk beschikbaar voor een door de agrarische onderneming bepaalde hergebruiker van de data.

- a) Leverancier houdt er bij de ontwikkeling van haar producten en diensten rekening mee dat deze op zodanige wijze worden ingericht dat de data, waarop

de Agrarische onderneming recht heeft, altijd toegankelijk en direct beschikbaar zijn in een standard digitaal formaat voor de betreffende Agrarische onderneming.

- b) Het in het kader van data-portabiliteit ter beschikking stellen van data aan een hergebruiker van data (data-portabiliteit) geschiedt op billijke, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden en op transparante wijze. De uitvoering van de overdraagbaarheid van data na het eerste verzoek van de agrarische onderneming mag niet langer duren dan 5 werkdagen.

- 2.8. Voor het delen van data voor hergebruik mag de Agrarische onderneming een (geldelijke) tegenprestatie vragen van de Data-hergebruiker. De betaling voor hergebruik van data kan de rechten van de Agrarische onderneming, die de oorspronkelijke en eeuwige houder van het recht is, niet verhinderen.
- 2.9. Agrarische ondernemingen, die de boerderijen, velden, schuren, kassen enz. voor een korte periode (zeg 1 jaar) huren, vallen buiten het toepassingsgebied van deze rechten op toegang tot historische data. De toegang, met terugwerkende kracht, tot deze data moet worden geregeld in samenwerking met de grondeigenaar en de vorige exploitant met aanvullende (contractuele) afspraken.
- 2.10. Loonwerkers, die met machines en apparatuur data verzamelen over in opdracht van de Agrarische onderneming uitgevoerde werkzaamheden, zijn gerechtigd om de data die noodzakelijk is voor de facturatie aan de opdrachtgever te gebruiken zonder de expliciete toestemming van de Opdrachtgever.
- 2.11. Data-uitwisseling: Betreft het voor de dagelijkse bedrijfsvoering koppelen van systemen. Op verzoek van de Agrarische onderneming worden data eenvoudig, veilig en rechtstreeks toegankelijk verstrekt aan Agrarische ondernemingen of Data-hergebruikers in een gestructureerd, algemeen gebruikt en machine-leesbaar formaat.
- 2.12. Rechtsgeldige afspraken worden vastgelegd in een contract tussen Data-houder en Agrarische onderneming (zie artikel 6).

3. Geheimhouding en aansprakelijkheid

- 3.1. Het verzamelen van data kan alleen worden gedaan met de duidelijke toestemming van de Agrarische onderneming en binnen het bereik van het overeengekomen doel. De Data-houder of de Data-hergebruiker zal de data niet gebruiken voor een ander doel dan waarvoor ze zijn verkregen.
- 3.2. De Data-houder en/of de Data-hergebruiker mag de data alleen opslaan voor het doel waarvoor ze zijn verkregen en voor de duur die nodig is voor dit doel. Nadat de contractuele relatie met de Agrarische onderneming is beëindigd en het oorspronkelijke doel is verdwenen, vraagt Data-houder de Agrarische onderneming:
- a) of een kopie van de data aan de Agrarische ondernemer beschikbaar gesteld moet worden;
 - b) of de data moet worden overgedragen aan een andere partij;
 - c) of dat de data gewist moet worden.

Alvorens bedrijfsgegevens te wissen en om dataverlies te voorkomen, krijgt de Data-houder of de Data-hergebruiker een duidelijke antwoord van de Agrarische onderneming over welke van bovenstaande drie opties van toepassing moet zijn. Agrarische ondernemingen kunnen de Data-houders gedurende de contractuele relatie, altijd benaderen met het verzoek om toegang, overdraagbaarheid (portabiliteit) of verwijdering van data tijdens de of na afloop van de contractuele relatie.

3.3. Data-houder c.q. Data-hergebruiker:

- a) Data-houder c.q. Data-hergebruiker mag de Agrarische onderneming op generlei wijze dwingen, bedreigen of manipuleren door vanuit een dominante marktpositie de besluitvorming of de keuzes van de Agrarische onderneming te ondermijnen of aan te tasten.
- b) Data-houder c.q. Data-hergebruiker mag de data niet gebruiken om de prijzen van landbouwproducten en de handel tussen de Agrarische onderneming en afnemende handel en industrie te beïnvloeden.
- c) Data-houder c.q. Data-hergebruiker mag de ontvangen data niet gebruiken voor het profileren van de Agrarische onderneming; tenzij expliciet overeen gekomen tussen Agrarische onderneming en Data-houder c.q. Data-hergebruiker.
- d) Data-houder c.q. Data-hergebruiker mag de door haar ontvangen data in ruwe, geaggregeerde of afgeleide vorm niet ter beschikking stellen aan derden, tenzij dit noodzakelijk is om de door de Agrarische onderneming gevraagde dienst te verlenen en tenzij dit expliciet is overeengekomen tussen Agrarische onderneming en Data-houder c.q. Data-hergebruiker.

3.4. Data-houders c.q. Data-hergebruikers mogen geen data van de Agrarische onderneming aan derden ter beschikking stellen zonder de uitdrukkelijke en aantoonbare toestemming van de Agrarische onderneming, tenzij Data-houders of Data-hergebruikers daartoe verplicht zijn op grond van wetgeving, een gerechtelijk bevel of een bevel van een overheidsinstantie.

3.5. Indien de Data-houder, de Data-hergebruiker of een andere derde partij;

- a) toegang tot de data heeft verkregen door onjuiste, onvolledige of valse informatie te verstrekken, bedrieglijke of dwingende middelen in te zetten of misbruik te maken van duidelijke lacunes in de technische infrastructuur;
 - b) de ter beschikking gestelde data voor ongeoorloofde doeleinden heeft gebruikt;
 - c) deze data zonder toestemming van de agrarische onderneming aan een andere partij heeft verstrekt;
 - d) niet de technische en organisatorische maatregelen heeft genomen om bedrijfsgeheimen te bewaren;
 - e) onvoldoende technische beschermingsmaatregelen heeft getroffen;
- dan kan de Agrarische onderneming hen verzoeken om i) de door de Agrarische onderneming ter beschikking gestelde data en eventuele kopieën daarvan onverwijld te wissen, ii) een einde te maken aan de productie, het aanbieden, het in de handel brengen of het gebruik van goederen, afgeleide gegevens of diensten die zijn geproduceerd op basis van kennis die met behulp van dergelijke data is verkregen, of iii) schadevergoeding van hen te eisen.

3.6. Geen van de bepalingen in deze Gedragscode legt de Data-houder of de Data-hergebruiker enige beperking op met betrekking data, indien deze data:

- a) reeds rechtmatig beschikbaar waren voor de Data-houder of de Data-hergebruiker voordat zij van de Agrarische onderneming werden verkregen;
- b) onafhankelijk is ontwikkeld door de Data-houder of de Data-hergebruiker zonder gebruik te maken van informatie of data van de Agrarische onderneming;
- c) algemeen bekend zijn, of algemeen toegankelijk kunnen worden gemaakt, anders dan door een handelen of nalaten van de Agrarische onderneming;
- d) door een derde aan de Data-houder of de hergebruiker van de data worden verstrekt, zonder dat de betrokken agrarische onderneming enige verplichting schendt.

3.7. Hergebruikers van de data zijn verplicht om de producten en diensten van de oorspronkelijke Data-houders naar behoren te respecteren.

3.8. Data-houders en Data-hergebruikers zijn transparant over hun

aandeelhoudersstructuur en zijn verantwoordelijk voor het informeren van Agrarische ondernemingen in geval van een wijziging in hun aandeelhoudersstructuur bijvoorbeeld als gevolg van een fusie of een overname door een andere entiteit. In het geval van een verandering in aandeelhoudersstructuur informeert Data-houder c.q. Data-hergebruiker tijdig de Agrarische ondernemingen waaraan zij diensten verlenen. De Agrarische onderneming heeft dan de keuze om te reageren en de lopende overeenkomst (het contract) te beëindigen. Indien de Agrarische onderneming niet reageert wordt het contract automatisch door de rechtsovervolger voortgezet.

- 3.9. Agrarische ondernemingen en andere belanghebbenden, zoals onderzoekers of loonwerkers die data verzamelen op de boerderijen, velden, schuren, kassen enz., zijn verantwoordelijk voor de juistheid en/of volledigheid van de verstrekte data. Agrarische ondernemingen zijn niet aansprakelijk voor enige schade die voortvloeit uit en/of verband houdt met de ontvangst en/of het gebruik van deze data door Data-houder of elke andere derde partij.

4. Veiligheid

- 4.1. Data-houders en Leveranciers zijn verplicht de van de agrarische onderneming ontvangen data zo volledig mogelijk te beveiligen tegen verlies, diefstal, ongeoorloofde toegang en wijziging door onbevoegden. Ze passen afdoende technische beschermingsmaatregelen toe om deze ongewenste resultaten te voorkomen. Dergelijke technische beschermingsmaatregelen mogen niet worden gebruikt als middel om te discrimineren tussen Data-hergebruikers of om het recht van de Agrarische onderneming om data daadwerkelijk aan derden te verstrekken te belemmeren.
- 4.2. Data-houders en Leveranciers zorgen in geval van insolventie (als een bedrijf of organisatie niet langer kan voldoen aan diens financiële verplichtingen) voor een redelijke continuïteit van de dienstverlening aan Agrarische ondernemingen door te beschikken over mechanismen om Agrarische ondernemingen in staat te stellen toegang te krijgen tot data, deze over te dragen of op te vragen en uiteindelijk Agrarische ondernemingen in staat te stellen hun rechten uit te oefenen.
- 4.3. Data-houders en Leveranciers stellen de Agrarische onderneming onmiddellijk in kennis indien zij verlies, diefstal, ongeoorloofde toegang tot data en wijziging door onbevoegden van de Agrarische onderneming ontvangen data vaststellen.
- 4.4. Data-houders en Leveranciers zijn verplicht regelmatig een back-up te maken van de verzamelde data om te voorkomen dat data verloren gaan als gevolg van een incident.
- 4.5. Data-houders en Leveranciers gaan zorgvuldig om met de accountgegevens van gebruikers en zijn hiervoor verantwoordelijk. Accountgegevens van gebruikers zijn niet overdraagbaar. Gebruikers zijn verplicht om de accountgegevens volledig vertrouwelijk te houden en goed af te schermen.

5. Verantwoordelijkheid

- 5.1. Deelnemers van de Gedragscode zijn niet verplicht, maar worden aangemoedigd om in het geval van noodsituaties, of om noodsituaties te voorkomen of te herstellen, data te delen met de overheidsinstanties.
- 5.2. Deelnemers zijn niet verplicht, maar worden aangemoedigd om data te delen met overheidsinstanties om bredere beleidsdoelstellingen zoals landbouw, milieu of volksgezondheid te realiseren.

5.3. Deelnemers zijn verantwoordelijk voor het leveren van redelijke inspanningen bij de ontwikkeling van sectorale standaarden voor datauitwisseling; standaarden die nodig zijn voor het realiseren van interoperabiliteit in datauitwisseling tussen verschillende 'merken' trekkers, machines, apparatuur en diensten. Deelnemers zorgen dat Agrarische ondernemingen verschillende merken machines of diensten kunnen gebruiken zonder technische belemmeringen bij de uitwisseling van data. Hierdoor zijn Agrarische ondernemingen vrij om verschillende merken machines en diensten te kopen op basis van de specifieke behoeften van de Agrarische onderneming.

6. Gedragcode versus contract

6.1. Data-houders c.q. Leverancier is verplicht om de Agrarische Onderneming bij het aangaan van een overeenkomst voor het delen en verwerken van data ondubbelzinnig en reproduceerbaar te informeren over het doel van het verzamelen en gebruiken van de data. Alvorens een contract te sluiten, verstrekt Leverancier de Agrarische onderneming ten minste de volgende informatie in een duidelijke en begrijpelijke vorm:

- a) het type data en de geraamde hoeveelheid data die tijdens de contractperiode zal worden gegenereerd en verwerkt;
- b) of de data continu en in realtime worden gegenereerd;
- c) hoe de agrarische onderneming toegang kan krijgen tot de data, met het oog op het beleid van de Data-houder inzake de opslag en bewaring van data;
- d) of de Data-houder van plan is de data zelf te gebruiken of een derde partij toe te staan de data te gebruiken, en in beide gevallen de doeleinden waarvoor de data zullen worden gebruikt;
- e) de identiteit van de Data-houder, zoals diens handelsnaam en het geografische adres waar deze is gevestigd;
- f) de manieren van communicatie die het mogelijk maken om snel contact op te nemen met de Data-houder en efficiënt met deze te communiceren;
- g) hoe de Agrarische onderneming kan verzoeken om de data te delen met een Data-hergebruiker;
- h) het recht van de Agrarische onderneming om een klacht in te dienen over een onverenigbaar gebruik of hergebruik van data.

6.2. Een contract betreffende de toegang tot en het gebruik van data of de aansprakelijkheid en rechtsmiddelen voor de schending of beëindiging van data-gerelateerde verplichtingen die eenzijdig door de Data-houder c.q. Leverancier aan de Agrarische onderneming is opgelegd, is niet bindend voor de Agrarische onderneming indien het contract oneerlijk is.

- a) Een contract is oneerlijk als het in strijd is met goede handelspraktijken, zoals beschreven in deze Gedragcode, bij de toegang tot en het gebruik van data.
- b) Een contract is oneerlijk als het doel, het object of het gevolg ervan is:
 - i) de aansprakelijkheid van Data-houders of Data-hergebruikers uit te sluiten of te beperken als het gaat om hun opzet of grove nalatigheid;
 - ii) de rechtsmiddelen uit te sluiten die Agrarische ondernemingen ter beschikking staan in geval van niet-nakoming van contractuele verplichtingen of niet-nakoming van verplichtingen door Data-houders of Data-hergebruikers;
 - iii) de Data-houders en Data-hergebruikers het exclusieve recht geven om de conformiteit met het contract vast te stellen of om een bepaling van het contract te interpreteren.

7. Slotbepalingen

- 7.1. Deelname aan deze Gedragscode is vrijwillig voor de belanghebbenden. Door deel te nemen, verklaren de betrokken partijen (deelnemers) alle bovenstaande bepalingen na te leven en aanvaarden zij dat algemene verklaringen in hun algemene voorwaarden niet geldig zijn wanneer deze in strijd zijn met deze Gedragscode.
- 7.2. Het staat betrokkenen (deelnemers) vrij om later te besluiten zich niet langer aan deze Gedragscode te binden. Zij aanvaarden evenwel dat zij verplicht zijn de bovengenoemde bepalingen volledig te blijven toepassen op alle overeenkomsten die vóór het einde van hun verbintenis zijn ondertekend. Alle contracten die tijdens de deelname aan deze Gedragscode met agrarische ondernemingen zijn gesloten, worden dus niet met terugwerkende kracht gewijzigd, zodat agrarische ondernemingen kunnen blijven profiteren van de bepalingen van de Gedragscode op de data uit de periode waarop de Gedragscode van kracht was.
- 7.3. Deze Gedragscode beperkt op geen enkele wijze de toepassing van een terzake geldend wettelijk voorschrift.
- 7.4. Vereniging Brancheorganisatie Akkerbouw is op geen enkele wijze aansprakelijk voor schade die kan ontstaan uit, of het gevolg is van, de toepassing van deze Gedragscode.

APPENDIX – 1

NALEVING

1- Deelname aan deze Gedragscode

Om ondertekenaar te worden van de Gedragscode Akkerbouw, moeten de kandidaat-deelnemers het proces initiëren door contact op te nemen met BO Akkerbouw. Dit eerste contact dient als een formele uiting van de intentie om deel te nemen aan de Gedragscode.

2- Verplichting om naleving aan te tonen

Bij het initiëren van het contact moeten kandidaat deelnemers uitleg geven over hun inzet om de regels en principes van de Gedragscode na te leven. Deze toelichtingen moeten een duidelijk overzicht geven van hoe de organisatie van plan is zich te houden aan de regels en principes die in de Gedragscode zijn uiteengezet, en een expliciete verklaring met betrekking tot eventuele bestaande of geplande wijzigingen in hun contractuele voorwaarden met betrekking tot interacties met Agrarische ondernemers.

3- Lijst van Deelnemers

BO Akkerbouw publiceert een actuele een lijst van Deelnemers. In beginsel dienen de bepalingen van deze Gedragscode volledig te worden toegepast door de Deelnemers.

4- Recht om een klacht in te dienen

Elke actie van de Deelnemer die in strijd is met de essentiële principes en de bepalingen van deze Gedragscode kan worden gemeld aan BO Akkerbouw. In dat geval zal de BO Akkerbouw nagaan of er een gegronde reden is voor de niet-conforme actie die zwaarder weegt dan de inbreuk.

5- Gevolgen van de schending van deze Gedragscode

Als er een klacht binnenkomt, informeert BO Akkerbouw de vermeende schendende Deelnemer en vraagt om gedetailleerde uitleg. Als de overtreding van de Deelnemer niet wordt gelegitimeerd door zwaarder wegende redeneringen en de niet-naleving een niveau bereikt van afwijzing van de essentie van de Gedragscode, dan kan BO Akkerbouw kiezen voor een tweeledige maatregel.

- i) BO Akkerbouw kan de Deelnemer die zich niet aan de regels houdt, de problematische praktijk en de nadelige gevolgen van de overtreding laten corrigeren.
- ii) Als de betreffende Deelnemer de problematische praktijk niet corrigeert en aandringt op het niet respecteren van de Gedragscode, dan kan BO Akkerbouw de overtreder van de Lijst van Deelnemers verwijderen.

Op deze manier zijn Agrarische ondernemingen zich ervan verzekerd welke actoren de kernbeginselen van deze Gedragscode respecteren en naleven.